

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการสำรวจความคิดเห็นผู้ประกอบการ SMEs ต่อการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน
ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

4.1 จังหวัดมุกดาหาร

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจในครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดมุกดาหาร อำเภอเมืองและอำเภอดอนตาล ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีภาวะการค้าชายแดนติดกับประเทศลาว จากการสำรวจผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 100 ราย ผลการสำรวจมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะการประกอบธุรกิจ

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ มี 3 ประเภท ได้แก่ การบริการ, การค้า และการผลิต โดยมีการดำเนินธุรกิจในลักษณะการค้าขาย สินค้าปลีกสินค้าอุปโภค บริโภคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมาคือ การบริการประเภทร้านอาหาร ธุรกิจนำเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 32 และการผลิต คิดเป็นร้อยละ 3

สถานะของการประกอบการ พบว่า มากกว่าร้อยละ 69 ประกอบการในสถาน ะบุคคลธรรมดา บุคคล และร้อยละ 31 ประกอบการในสถานะนิติบุคคล ในจำนวนนี้ เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทร้อยละ 28 และประเภทกลุ่มชุมชนร้อยละ 3

ปีที่เริ่มดำเนินการ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่าปีที่มีการเริ่มดำเนินการอยู่ในช่วง 1-20 ปี โดยพบว่าส่วนใหญ่ปีที่มีการเริ่มดำเนินการอยู่ในช่วงต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 42 รองลงมา คือ 6-10 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี และ มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 31, 18, 5 และ 4 ตามลำดับ

จำนวนสาขาของสถานประกอบการ พบว่าสถานประกอบการเป็นส่วนมาก ร้อยละ 84 ที่ไม่มีสาขาของสถานประกอบการ มีเพียงร้อยละ 12 ที่มีสาขาของสถานประกอบการ

ทุนจดทะเบียน เงินทุนจดทะเบียนของสถานประกอบการพบว่าส่วนมากมีเงินทุนจดทะเบียน ไม่เกิน 1 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาคือเงินทุนจดทะเบียน 1-5 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 6 และพบว่ามีร้อยละ 38 ที่ไม่มีการจดทะเบียนของสถานประกอบการ

สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท ผู้ประกอบการ ร้อยละ 99 มีคนไทยเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด และมีเพียงร้อยละ 1 ที่มีต่างชาติร่วมเป็นผู้ถือหุ้นด้วย

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ประเภทธุรกิจ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
การบริการ	32	32
การค้า	53	53
การผลิต	3	3
อื่นๆ	12	12
สถานะของการประกอบการ		
บุคคลธรรมดา	69	69
นิติบุคคล	31	31
- บริษัท	28	28
- ห้างหุ้นส่วน	-	-
- อื่นๆ (กลุ่มชุมชน)	3	3
สาขาของสถานประกอบการ		
มี	12	12
ไม่มี	84	84
ปีที่เริ่มดำเนินการ		
ต่ำกว่า 5 ปี	42	42
6-10 ปี	31	31
11-15 ปี	18	18
16-20 ปี	5	5
มากกว่า 20 ปี	4	4
ทุนจดทะเบียน		
ไม่เกิน 1 ล้านบาท	52	52
1-5 ล้านบาท	8	8
มากกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 50 ล้านบาท	2	2
ไม่จดทะเบียน	38	38
สัดส่วนการถือหุ้น		
คนไทย	99	99
ต่างชาติ	1	1

ที่มา : จากการสำรวจ

สัดส่วนการจำหน่ายสินค้าและหรือการให้บริการ พบว่า ผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ร้อยละ 84 จัดจำหน่ายสินค้า หรือให้บริการแก่ลูกค้าภายในประเทศทั้งหมด โดยมีผู้ประกอบการร้อยละ 16 ที่มีการจำหน่ายสินค้าไปยังต่างประเทศ ทั้งนี้ ประเทศที่มีสินค้าส่งออกไปขายมากที่สุดคือ ลาว รองลงมาคือ เวียดนาม และจีน ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สัดส่วนการจำหน่ายสินค้า และหรือการให้บริการของบริษัท

การจำหน่ายสินค้า และหรือการให้บริการ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ภายในประเทศ		
ทั้งหมด	86	86
ต่างประเทศ		
20%	4	4
40%	1	1
50%	3	3
ประเทศที่มีสินค้าส่งออกไปขาย		
ลาว	4	4
เวียดนาม	2	2
จีน	1	1

ที่มา : จากการสำรวจ

การได้รับการรับรองมาตรฐาน พบว่า มีผู้ประกอบการเพียง 9 ราย หรือร้อยละ 9 ของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจที่ได้รับมาตรฐานการรับรองจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ มาตรฐาน ISO 2009 มาตรฐานด้านความสะอาด มาตรฐานด้านธุรกิจน่าเที่ยว เป็นต้น ดังแสดงในตารางที่ 4.3 ขณะที่ผู้ประกอบการมากกว่า 91 ราย หรือร้อยละ 91 ของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจ ไม่ได้รับมาตรฐานใดๆ ในการประกอบธุรกิจ

ตารางที่ 4.3 มาตรฐานที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ

มาตรฐานที่ได้รับ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ISO 2009	1	1
ความสะอาด ปริมาณไม่เอาเปรียบลูกค้า ราคามาตรฐาน	1	1
ธุรกิจนำเที่ยว พาหนะขนส่งทางบก	1	1
ใบอนุญาตขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์, บุหรี่	1	1
เป็นสินค้าขายตรงอันเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศ	1	1
รสชาติอร่อยแบบเกาหลีดั้งเดิม	2	2
สาธารณสุข ตลาดพรเพชร	1	1
องค์การอาหารและยา	1	1
รวม	9	9

ที่มา : จากการสำรวจ

ข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงานของบริษัท

การสำรวจการจ้างงานของผู้ประกอบการที่ทำการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86 มีการจ้างงานลูกจ้างประจำจำนวน 1-5 คน และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 12 มีการจ้างงานลูกจ้างประจำจำนวน 6-10 คน และร้อยละ 2 มีการจ้างงานลูกจ้างประจำในจำนวน มากกว่า 10 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด หรือคิดเป็นร้อยละ 99 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจทั้งหมดมีการจ้างแรงงานต่างชาติ โดยแรงงานต่างชาติทั้งหมดที่จ้างมีสัญชาติลาว ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การจ้างงานของบริษัท

การจ้างงานของบริษัท	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ลูกจ้างประจำ		
1-5 คน	86	86
6-10 คน	12	12
มากกว่า 10 คน	2	2
การจ้างแรงงานต่างชาติ	ราย	ร้อยละ
มี	99	99
ไม่มี	1	1

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

สัญชาติแรงงานต่างด้าว	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
พม่า	-	-
เวียดนาม	-	-
ลาว	99	99

ที่มา : จากการสำรวจ

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของบริษัท พบว่า ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำต่อวันต่ำที่สุด คือ 100 บาทต่อวัน และสูงสุด คือ 400 บาทต่อวัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าจ้างขั้นต่ำต่อวันจำนวนมากที่สุด คือ 200 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 32 รองลงมา คือ 300 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 20 ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (บาทต่อวัน)

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (บาท/วัน)	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
100	2	2
130	1	1
150	7	7
160	1	1
161	1	1
180	6	6
190	1	1
200	32	32
220	1	1
230	5	5
250	12	12
258	1	1
260	1	1
280	5	5
300	20	20
350	1	1
400	3	3
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

ค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 83 จะกำหนดค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติไม่แตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17 ระบุว่ามีการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำที่แตกต่างกันระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ โดย กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 12 กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยสูงกว่าแรงงานต่างชาติที่ 50 บาทต่อวัน ร้อยละ 3 ค่าจ้างแรงงานไทยต่ำกว่าแรงงานต่างชาติที่ 100 บาทต่อวัน และร้อยละ 1 ที่มีค่าจ้างแรงงานไทยต่ำกว่าแรงงานต่างชาติที่ 150 และ 160 บาทต่อวัน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4-6

ทั้งนี้ สาเหตุที่มีการค่าจ้างแตกต่างกัน ระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ เนื่องจาก

- 1) ความรู้ความสามารถในการทำงาน ของแรงงานไทย
- 2) แรงงานไทยทำงานได้ดีกว่าแรงงานต่างชาติ
- 3) แรงงานต่างชาติไม่มีวุฒิการศึกษาหรือมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าตำแหน่ง
- 4) เศรษฐกิจของไทยดีกว่าประเทศต้นกำเนิดของแรงงานต่างชาติ (ลาว) ทำให้การดำเนินชีวิตค่าใช้จ่ายคนไทยสูงกว่า จึงต้องจ้างแรงงานไทยในค่าจ้างที่สูงกว่า และ
- 5) แรงงานต่างชาติที่รับเข้าทำงานส่วนใหญ่จะพักอาศัยด้วย จึงต้องให้ค่าจ้างที่ต่ำกว่า

ตารางที่ 4.6 ค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ

ค่าจ้างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ไม่แตกต่าง	83	83
แตกต่าง	17	17
รวม	100	100
ความแตกต่างค่าจ้างแรงงานไทยกับต่างชาติ		
50 บาทต่อวัน	12	12
100 บาทต่อวัน	3	3
150 บาทต่อวัน	1	1
160 บาทต่อวัน	1	1
รวม	17	17

ที่มา : จากการสำรวจ

คุณสมบัติของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 99 ชอบแรงงานที่มีคุณสมบัติด้านมีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นอย่างมาก ขณะที่คุณสมบัติของแรงงานด้านอื่นๆ ได้แก่ เป็นเพศหญิง, จบการศึกษาในสาขาวิชาชีพ (ปวช ปวส) มีประสบการณ์/การฝึกอบรมการทำงาน และมีอายุอยู่ในวัยทำงาน ก็เป็นคุณสมบัติที่กลุ่มตัวอย่างชอบแรงงานที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ โดย อายุในวัยทำงานที่ผู้ประกอบการต้องการ มากที่สุด คือ แรงงานที่มีอายุ 18 ปี รองลงมา คือ แรงงานที่มีอายุ 20 ปี ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 คุณสมบัติของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ

คุณสมบัติของแรงงาน	ชอบ (ร้อยละ)	ไม่ชอบ (ร้อยละ)
มีมนุษยสัมพันธ์ดี	99	1
เพศหญิง	91	9
จบการศึกษาในสาขาวิชาชีพ(ปวช ปวส)	91	9
มีประสบการณ์/การฝึกอบรมการทำงาน	92	8
อายุแรงงานอยู่ในวัยทำงาน	92	8
อายุแรงงานอยู่ในวัยทำงาน (ปี)	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
16	2	2
18	60	60
20	24	24
21	1	1
22	3	3
25	1	1
30	1	1
ไม่ชอบ	8	8
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

ทักษะของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 32 ระบุว่าแรงงานไม่จำเป็นต้องมีทักษะในการทำงานที่สอดคล้องกับธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 68 เห็นว่า จำเป็นที่แรงงานจะต้อง มีทักษะ ทักษะ ในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ โดยทักษะของแรงงานที่กลุ่มตัวอย่างชอบที่สำคัญ เรียงตามลำดับได้ดังนี้ ได้แก่ ทักษะเฉพาะด้านเทคนิคที่จำเป็นในการทำงาน ทักษะด้าน

ภาษาของประเทศกลุ่ม AEC ทักษะด้านการอยู่ร่วมวัฒนธรรม ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และทักษะด้านภาษาอังกฤษ ดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ทักษะของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ

ทักษะในการทำงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	32	32
มี	68	68
มีทักษะในการงานในด้าน	ชอบ (ร้อยละ)	ไม่ชอบ (ร้อยละ)
ทักษะด้านภาษาอังกฤษ	63	37
ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่ม AEC	66	34
ทักษะเฉพาะด้านเทคนิคที่จำเป็นในการทำงาน	73	27
ทักษะด้านการอยู่ร่วมวัฒนธรรม	66	34
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์	65	35

ที่มา : จากการสำรวจ

4.1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน

การสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มากกว่าครึ่งหนึ่ง คือ ร้อยละ 61 ทราบว่าจะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 ขณะที่ร้อยละ 39 ไม่ทราบว่า จะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ทั้งนี้ แหล่งข้อมูลที่สำคัญที่กลุ่มตัวอย่างทราบว่าจะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 คือ จากการประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 68 และทราบจากแหล่งอื่นๆ ได้แก่ เอกสารของราชการ หนังสือพิมพ์ และเอกสารของภาคเอกชน และสมาคมการค้าของจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 7 ร้อยละ 3 และร้อยละ 1 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การรับรู้ข้อมูล และแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับประเทศสมาชิกกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนจะเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน

การรับรู้ว่าประเทศสมาชิก AEC จะเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ไม่ทราบ	39	39
ทราบ	61	61
รวม	100	100

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

แหล่งข้อมูลที่ทราบข้อมูล	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
โทรทัศน์	50	50
หนังสือพิมพ์	3	3
เอกสารของราชการ	7	7
เอกสารของภาคเอกชน สมาคมการค้า	1	1
รวม	61	61

ที่มา : จากการสำรวจ

การสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด จากการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ร้อยละ 43 ไม่เข้าใจ เกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ร้อยละ 16 ที่ระบุว่า ค่อนข้างเข้าใจ และกลุ่มตัวอย่างที่เข้าใจ และไม่ค่อยเข้าใจ มีสัดส่วนเท่ากัน คือ ร้อยละ 14 มีเพียงร้อยละ 11 ของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่ามีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นอย่างดี ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
เข้าใจเป็นอย่างดี	11	11
เข้าใจ	14	14
ค่อนข้างเข้าใจ	16	16
ไม่ค่อยเข้าใจ	14	14
ไม่เข้าใจ	43	43
อื่นๆ	2	2
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

แรงงานต่างชาติที่จะเคลื่อนย้ายมาทำงานในประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง คิดว่า แรงงานต่างชาติที่คาดว่าจะเข้ามาในประเทศไทย 3 อันดับแรก คือ ลาว, เวียดนาม และพม่า โดยมากกว่าร้อยละ 30 คิดว่าแรงงานสัญชาติลาวจะเข้ามาในประเทศไทยมากเป็นอันดับหนึ่ง ขณะที่การเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปยังประเทศในกลุ่มสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ สิงคโปร์ รองลงมาคือ มาเลเซีย และเวียดนาม อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มากกว่าร้อยละ 48 ยังคิดว่าแรงงานไทยน่าจะเคลื่อนย้ายไปยังประเทศนอกกลุ่มอาเซียน เช่น ประเทศในตะวันออกกลางเนื่องจากมีค่าตอบแทนที่สูงกว่า ดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 การเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างชาติมายังประเทศไทย

แรงงานต่างชาติที่จะเคลื่อนย้ายมาทำงาน ในประเทศไทย (อันดับ)	ประเทศ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
1	ลาว	30	30
2	เวียดนาม	27	27
3	พม่า	23	23
4	อื่นๆ	20	20
แรงงานไทยจะเคลื่อนย้ายไปทำงาน ในประเทศ (อันดับ)	ประเทศ	ความถี่	ร้อยละ
1	สิงคโปร์	20	20
2	มาเลเซีย	18	18
3	เวียดนาม	14	14
4	อื่นๆ	48	48

ที่มา : จากการสำรวจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเคลื่อนย้ายของแรงงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 25 คิดว่า ความคาดหวังผลตอบแทนที่ดีกว่า เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงาน ร้อยละ 23 คิดว่า ความต้องการมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ ทำให้แรงงานตัดสินใจเคลื่อนย้ายไปทำงานต่างประเทศ ร้อยละ 21 คิดว่า แรงงานเคลื่อนย้าย เนื่องจากต้องการเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่จากต่างประเทศ ร้อยละ 18 คิดว่า แรงงานเคลื่อนย้าย โดยพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ต้องการไปทำงาน และร้อยละ 13 คิดว่า แรงงาน

เคลื่อนย้าย เนื่องจากตำแหน่งงานในประเทศมีไม่เพียงพอ จึงต้องเคลื่อนย้ายไปหางานทำในประเทศอื่น ดังแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเคลื่อนย้ายของแรงงาน

อันดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
1	ต้องการมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ	23	23
2	คาดหวังผลตอบแทนที่ดีกว่าการทำงานที่ดีขึ้น	25	25
3	ต้องการเรียนรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่จากต่างประเทศ	21	21
4	ตำแหน่งงานว่างในประเทศมีไม่เพียงพอ	13	13
5	สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่ไปทำงาน	18	18
รวม		100.00	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

4.1.3 ทศนคติต่อการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อธุรกิจของท่าน

การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังแสดงในตารางที่ 4.13 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง

- ร้อยละ 35 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะได้รับผลกระทบ ทั้งด้านบวกและลบจากการเปิดเสรี การเคลื่อนย้ายแรงงาน เนื่องจาก จะเป็นการขยายโอกาสทางการค้า มีจำนวนแรงงานเพิ่มขึ้น และทำให้ธุรกิจได้กำไร
- ร้อยละ 25 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะได้รับประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี เนื่องจากผู้ประกอบการสามารถจ้างแรงงานลาวได้มากขึ้น ซึ่งจะทำให้ต้นทุนค่าจ้างแรงงานของผู้ประกอบการถูกลง รวมทั้งธุรกิจอาจได้ลูกค้าที่เป็นต่างชาติมากขึ้น และส่งผลให้ธุรกิจมีกำไรที่เพิ่มขึ้น
- ร้อยละ 22 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะได้รับผลกระทบในด้านลบจากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี เนื่องจาก จะต้องปรับค่าจ้างแรงงานไทยและแรงงานต่างชาติที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการ แรงงานต่างชาติจะเข้ามาแย่งงานแรงงานไทย และมีปัญหาเรื่องค่าแรง
- ร้อยละ 18 มีความเห็นว่า ธุรกิจไม่ได้รับผลกระทบใดๆ จากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบัน ธุรกิจที่ทำก็ไม่ได้มีปัญหาการจ้างแรงงานส่วนใหญ่จ้างแรงงานไทย และไม่ทราบว่าข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเสรี

ตารางที่ 4.13 การเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่มีผลต่อการ
ดำเนินการธุรกิจ

ผลต่อการดำเนินการธุรกิจ	ร้อยละ	เหตุผล
ได้รับประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี	25	- จ้างแรงงานลาวได้มากขึ้น - ค่าแรงงานต่างชาติถูก - มีลูกค้าต่างประเทศเพิ่มมากยิ่งขึ้น - ธุรกิจอาจมีกำไรเพิ่มขึ้น
ได้รับผลกระทบในด้านลบ	22	- ค่าจ้างของแรงงานไทยและแรงงานต่างชาติที่แตกต่างกัน จะต้องปรับและเป็นอุปสรรคสำหรับผู้ประกอบการ - แรงงานต่างชาติแย่งงานแรงงานไทย - การเปิดเสรีจะทำให้มีการแข่งขันกันสูงขึ้น - มีปัญหาเรื่องค่าแรง
ได้รับผลกระทบในด้านบวกและลบ	35	- การเปิดสังคมการค้าขยายโอกาสทางการค้า - อาจมีผลกระทบบ้างแต่ก็พอมีกำไรในธุรกิจ - ได้แรงงานเพิ่มขึ้น
ไม่ได้รับผลกระทบ	18	- ธุรกิจที่ทำก็ไม่ได้มีปัญหาด้านแรงงาน - ไม่ทราบว่าข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดเสรี - เป็นธุรกิจขนาดย่อมไม่ได้ใช้แรงงานจำนวนมาก ส่วนใหญ่จ้างแรงงานไทย

ที่มา : จากการสำรวจ

ผลกระทบจากการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานจะ มีผลทำให้ธุรกิจจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28 คิดว่าจะต้องปรับปรุงสวัสดิการของบริษัทให้ดีขึ้น ร้อยละ 21 คิดว่าผู้ประกอบการจะต้องแข่งขันกันจ้างงานสูงขึ้น ร้อยละ 13 คิดว่าอาจจะต้องปรับลดการใช้แรงงานคน และใช้เครื่องจักรเข้ามาทดแทนมากขึ้น ร้อยละ 10 คิดว่า ธุรกิจอาจจะต้องจ้างแรงงานด้วยค่าจ้างที่สูงขึ้น หรือต่ำลง ร้อยละ 7 คิดว่า ธุรกิจอาจจะขาดแคลนแรงงาน และร้อยละ 3 คิดว่า หากค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น อาจจะเคลื่อนย้ายการผลิตไปประเทศที่มีต้นทุนค่าแรงต่ำกว่า ดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลกระทบจากการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน

ผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
จะต้องปรับปรุงสวัสดิการของบริษัทให้ดีขึ้น	28	28
มีการแข่งขันกันจ้างแรงงานสูง	21	21
ลดการใช้คนงาน และใช้เครื่องจักรอัตโนมัติมากขึ้น	13	13
วางแผนที่จะลงทุนในต่างประเทศที่มีค่าแรงต่ำกว่า	3	3
ขาดแคลนแรงงาน	7	7
ต้นทุนค่าจ้างสูงขึ้น หรือ ต่ำลง	10	10
ไม่มีผลกระทบ	18	18
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

การสำรวจระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใน 6 ประเด็น จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความคิดเห็นด้านการปรับปรุงกระบวนการผลิต/บริการให้ได้รับมาตรฐาน มีค่ามากที่สุด คือ 3.37 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.269 รองลงมาคือ ด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับการปรับสวัสดิการของบริษัท ให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.184 และการฝึกอบรมพนักงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.351 ดังแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การปรับปรุงการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ด้านความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
1.ลดการจ้างงาน และการลงทุนในเครื่องจักรใหม่	2.81	1.293
2.การฝึกอบรมพนักงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	3.15	1.351
3.เพิ่มค่าจ้างแรงงานให้สูงขึ้น	3.01	1.243
4.ปรับสวัสดิการของบริษัทให้ดีขึ้น	3.25	1.184
5.ลงทุนในประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า	2.96	1.271
6.ปรับปรุงกระบวนการผลิต/บริการให้ได้รับมาตรฐาน	3.37	1.269

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.16 ผลการสำรวจ ความคิดเห็น ของกลุ่มตัวอย่าง ต่อประเด็นที่เป็นจุดแข็งของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.582 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ประเทศไทยมีมาตรการในการควบคุมการเข้าออกแรงงานที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ 2.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.779 รองลงมาคือ ด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับประเทศไทยมีค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์ บรูไน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.655 และความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงงานไทยมีทักษะ สามารถแข่งขันและปรับตัวต่อการเปิดเสรีได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.413

ตารางที่ 4.16 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นจุดแข็งของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	ระดับความคิดเห็น
1 ไทยมีมาตรการในการควบคุมการเข้าออกแรงงานที่มีประสิทธิภาพ	2.17	.779	ไม่เห็นด้วย
2 ประเทศไทยมีค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์ บรูไน	2.07	.655	ไม่เห็นด้วย
3 ธุรกิจ SMEs ของไทยมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาในระบบการผลิตแทนแรงงานมากขึ้น จึงทำให้ปรับตัวได้	1.95	.479	ไม่เห็นด้วย
4 แรงงานไทยมีทักษะ สามารถแข่งขันและปรับตัวต่อการเปิดเสรีได้	1.97	.413	ไม่เห็นด้วย
ภาพรวม	2.04	0.582	ไม่เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.17 ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ

ไม่เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.712 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการที่ แรงงานไทยขาดทักษะภาษาอังกฤษ ทำให้เป็นจุดอ่อนในการติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 2.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.797 รองลงมาคือ ด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับค่าจ้างแรงงานไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน(เช่น พม่า กัมพูชา ลาว) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 2.49 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.798 และความคิดเห็นเกี่ยวกับ ไทยขาดการควบคุมมาตรฐานในการประกอบอาชีพของคนต่างชาติทำให้อาจเกิดความเสียหายต่อผู้บริโภค หรือผู้รับบริการได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.744

ตารางที่ 4.17 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับความคิดเห็น
1 ไทยขาดการควบคุมมาตรฐานในการประกอบอาชีพของคนต่างชาติทำให้อาจเกิดความเสียหายต่อผู้บริโภค หรือผู้รับบริการได้	2.46	.744	ไม่เห็นด้วย
2 ไทยยังขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีให้กับผู้ประกอบการ	2.42	.755	ไม่เห็นด้วย
3 ธุรกิจไทยยังไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทำให้แรงงานไทยขาดการพัฒนาเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์	2.36	.612	ไม่เห็นด้วย
4 ธุรกิจ SMEs ของไทยส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่า จะมีการเปิดเสรีแรงงาน ทำให้ไม่มีการเตรียมพร้อมเพื่อรับความเปลี่ยนแปลง	2.27	.664	ไม่เห็นด้วย
5 ค่าจ้างแรงงานไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน (เช่น พม่า กัมพูชา ลาว)	2.49	.798	ไม่เห็นด้วย
6 แรงงานไทยขาดทักษะภาษาอังกฤษ ทำให้เป็นจุดอ่อนในการติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ	2.52	.797	เห็นด้วย
7 แรงงานไทยส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่า จะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ทำให้ไม่มีการเตรียมพร้อมในการรับความเปลี่ยนแปลง	2.16	.615	ไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับความ คิดเห็น
ภาพรวม	2.38	0.712	ไม่เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการสำรวจ ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นที่เป็นอุปสรรคของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.723 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงงานไทยอาจถูกแย่งงานจากต่างชาติที่มีทักษะความรู้ความสามารถใกล้เคียง แต่มีค่าจ้างต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ 2.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.841 รองลงมาคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับคนต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้อย่างเสรี อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.751

ตารางที่ 4.18 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นอุปสรรคของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับความ คิดเห็น
1 คนต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้อย่างเสรี อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย	2.61	.751	เห็นด้วย
2 ธุรกิจ SMEs ของประเทศไทยอาจมีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงขึ้น	2.45	.642	ไม่เห็นด้วย
3 การใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาจทำให้แรงงานไทยไม่สามารถแข่งขันได้	2.46	.658	ไม่เห็นด้วย
4 แรงงานไทยอาจถูกแย่งงานจากต่างชาติที่มีทักษะความรู้ความสามารถใกล้เคียง แต่มีค่าจ้างต่ำกว่า	2.80	.841	เห็นด้วย
ภาพรวม	2.58	0.723	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการสำรวจ ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นที่เป็นโอกาสของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.756 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงงานไทยมีโอกาในการพัฒนา ภาษาอังกฤษ และภาษาของต่างประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น จกการที่ได้ทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 2.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.867 รองลงมาคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปิดเสรีแรงงานทำมีการแข่งขันมากขึ้น ค่าจ้างแรงงานอาจจะถูกลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.730

ตารางที่ 4.19 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็น โอกาสของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	ระดับความคิดเห็น
1 การเปิดเสรีแรงงานทำมีการแข่งขันมากขึ้น ค่าจ้างแรงงานอาจจะถูกลง	2.55	.730	เห็นด้วย
2 การเปิดเสรีแรงงานทำให้ผู้ประกอบการมีการอบรมพัฒนาบุคลากรมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง	2.40	.696	ไม่เห็นด้วย
3 แรงงานไทยจะมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองมากขึ้นเพื่อรองรับการแข่งขันที่สูงขึ้น	2.46	.731	ไม่เห็นด้วย
4 แรงงานไทยมีโอกาในการพัฒนา ภาษาอังกฤษ และภาษาของต่างประเทศ เพื่อนบ้านมากขึ้น จกการที่ได้ทำงานร่วมกัน	2.66	.867	เห็นด้วย
ภาพรวม	2.52	0.756	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2 จังหวัดตาก

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจในครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการ SMEs ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีภาวะการค้าชายแดนติดกับประเทศ พม่า จากการสำรวจผู้ประกอบการ SMEs จำนวน 100 ราย ผลการสำรวจมีรายละเอียดดังนี้

4.2.1 ลักษณะการประกอบธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ

ตารางที่ 4.20 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างธุรกิจที่ทำการสำรวจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเภทธุรกิจ การสำรวจประเภทธุรกิจพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ทำธุรกิจการผลิต คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมาคือ ธุรกิจการค้า คิดเป็นร้อยละ 27 โดยธุรกิจบริการมีเพียง ร้อยละ 1

สถานะของการประกอบการ พบว่า พบว่าสถานประกอบการประเภทบุคคลธรรมดา มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75 และนิติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 25 โดยนิติบุคคลที่ได้แยกย่อยเป็น 3 รูปแบบ พบว่า สถานประกอบการนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วน มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13 รองลงมาคือ กลุ่มชุมชน ร้อยละ 7 และบริษัทจำกัด ร้อยละ 5

ปีที่เริ่มดำเนินการ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด พบว่าส่วนใหญ่ ปีที่มีการเริ่มดำเนินการ อยู่ในช่วงระยะเวลา 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 43 รองลงมา คือ เปิดดำเนินการในช่วงระยะเวลา 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 และเปิดดำเนินการมาแล้วมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23 ตามลำดับ

จำนวนสาขาของสถานประกอบการ พบว่าสถานประกอบการเป็นส่วนมากร้อยละ 97 ที่ไม่มีสาขาของสถานประกอบการ มีเพียงร้อยละ 3 ที่มีสาขาของสถานประกอบการ

ทุนจดทะเบียน เงินทุนจดทะเบียนของสถานประกอบการพบว่ามากกว่า ร้อยละ 84 มีเงินทุนจดทะเบียน จำนวน 1-5 ล้านบาท และร้อยละ 10 มีเงินทุนจดทะเบียน ไม่เกิน 1 ล้านบาท และร้อยละ 6 มีเงินทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 50 ล้านบาท

สัดส่วนการถือหุ้นของบริษัท ผู้ประกอบการร้อยละ 100 มีคนไทยเป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด

ตารางที่ 4.20 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ประเภทธุรกิจ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
การบริการ	1	1
การค้า	27	27
การผลิต	72	72
อื่นๆ		
สถานะของการประกอบการ		
บุคคลธรรมดา	75	75
นิติบุคคล	25	25
- บริษัท	5	5
- ห้างหุ้นส่วน	13	13
- อื่นๆ (กลุ่มชุมชน)	7	7

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

สาขาของสถานประกอบการ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
มี	3	1
ไม่มี	97	97
ปีที่เริ่มดำเนินการ		
ต่ำกว่า 5 ปี		
6-10 ปี	9	9
11-15 ปี	43	43
16-20 ปี	25	25
มากกว่า 20 ปี	23	23
ทุนจดทะเบียน		
ไม่เกิน 1 ล้านบาท	10	10
1-5 ล้านบาท	84	84
มากกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 50 ล้านบาท	6	6
สัดส่วนการถือหุ้น		
คนไทย	100	100
ต่างชาติ	-	-

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.21 แสดงสัดส่วนการจำหน่ายสินค้าและหรือการให้บริการ พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ร้อยละ 84 จัดจำหน่ายสินค้า หรือให้บริการแก่ลูกค้าภายในประเทศ ทั้งหมด โดยมีผู้ประกอบการร้อยละ 16 ที่มีการจำหน่ายสินค้าไปยังต่างประเทศ ทั้งนี้ ประเทศที่มีการสินค้าส่งออกไปขายมากที่สุดคือ จีน รองลงมาคือ ไต้หวัน และญี่ปุ่น

ตารางที่ 4.21 สัดส่วนการจำหน่ายสินค้า และหรือการให้บริการของบริษัท

การจำหน่ายสินค้า และหรือการให้บริการ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ภายในประเทศ		
ทั้งหมด	84	84
ต่างประเทศ		
20%	12	12
40%	1	1

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

การจำหน่ายสินค้า และหรือการให้บริการ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ต่างประเทศ		
50%	3	3
ประเทศที่มีสินค้าส่งออกไปขาย		
จีน	10	10
ไต้หวัน	5	5
ญี่ปุ่น	1	1

ที่มา : จากการสำรวจ

การได้รับการรับรองมาตรฐาน พบว่าร้อยละ 72 มีการได้รับรองมาตรฐานต่างๆ และมีร้อยละ 28 ที่ไม่ได้รับมาตรฐานใดๆ โดยมาตรการที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ คือ OTOP และ OPC โดยร้อยละ 40 ได้รับรองมาตรฐาน OPC ระดับ 4 ดาว รองลงมาคือมาตรฐาน OPC ระดับ 3 ดาว, OTOP และอื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 มาตรฐานที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ

มาตรฐานที่ได้รับ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
OPC	4	4
OPC ระดับ 2 ดาว	2	2
OPC ระดับ 3 ดาว	8	8
OPC ระดับ 4 ดาว	40	40
OPC ระดับ 5 ดาว	4	4
OTOP	13	13
OTOP ระดับ 5 ดาว	1	1
รวม	9	9

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการจ้างงานของบริษัท

การสำรวจการจ้างงานของผู้ประกอบการที่ทำการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 42 มีการจ้างงานลูกจ้างประจำจำนวน 6-10 คน และกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 23 มีการจ้างงานลูกจ้างประจำจำนวน 10-15 คน และร้อยละ 21 มีการจ้างงานลูกจ้างประจำในจำนวน 1-5 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด หรือคิดเป็นร้อยละ 89 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ทำการสำรวจทั้งหมดมีการจ้างแรงงานต่างชาติ มากกว่าร้อยละ 54 จ้างแรงงานต่างชาติระหว่าง 1-5 คน โดยแรงงานต่างชาติทั้งหมดที่จ้างมีสัญชาติพม่า ดังแสดงในตารางที่ 4.23 โดยสาเหตุที่มีการจ้างแรงงานต่างชาติ เนื่องจากมีค่าจ้างถูก แรงงานต่างชาติมีความขยันในการทำงาน ขณะเดียวกันก็มีความขาดแคลนแรงงาน และแรงงานต่างชาติและแรงงานไทยมีความตั้งใจในการทำงานเท่าๆ กัน

ตารางที่ 4.23 การจ้างงานของบริษัท

การจ้างงานของบริษัท	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ลูกจ้างประจำ		
1-5 คน	21	21
6-10 คน	42	42
10-15 คน	23	23
16-20 คน	8	8
มากกว่า 20 คน	6	6
การจ้างแรงงานต่างชาติ	ราย	ร้อยละ
มี	89	89
ไม่มี	11	11
จำนวนการจ้างแรงงานต่างชาติ		
1-5 คน	54	54
6-10 คน	27	27
มากกว่า 10 คน	8	8

ที่มา : จากการสำรวจ

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของบริษัท พบว่า ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำต่อวันต่ำที่สุด คือ 100 บาทต่อวัน และสูงสุด คือ 300 บาทต่อวัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าจ้างขั้นต่ำต่อวันจำนวนมากที่สุด คือ 150 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 34 รองลงมา คือ 100 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 25 ดังแสดงในตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (บาทต่อวัน)

ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ (บาท/วัน)	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
100	25	25
120	7	7
130	4	4
135	1	1
150	34	34
160	1	1
170	3	3
180	4	4
200	15	15
250	5	5
300	1	1
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

ค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 92 จะกำหนดค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติแตกต่างกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 8 ระบุว่ามีการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำที่แตกต่างกันระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ โดยกลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 72 กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยสูงกว่าแรงงานต่างชาติที่ 50 บาทต่อวัน ร้อยละ 11 กำหนดค่าจ้างแรงงานไทยต่ำกว่าแรงงานต่างชาติที่ 51-100 บาทต่อวัน และร้อยละ 8 ที่มีค่าจ้างแรงงานไทยต่ำกว่าแรงงานต่างชาติที่ 201-250 บาทต่อวัน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4-25

ทั้งนี้ สาเหตุที่ค่าจ้างแตกต่างกัน เนื่องจากแรงงานไทยมีความชำนาญในด้านการทำมากกว่า มีความชำนาญ, วุฒิ, การสื่อสารที่ต่างกัน มีด้านทักษะ วุฒิการศึกษา การสื่อสารที่สามารถเข้าใจได้มากกว่า ในขณะที่เดียวกันแรงงานไทยจะต้องเสียภาษี ในขณะที่ แรงงานต่างชาติไม่เสียภาษี

ตารางที่ 4.25 ค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ

ค่าจ้างแรงงานไทยกับแรงงานต่างชาติ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
แตกต่าง	92	92
ไม่แตกต่าง	8	8
รวม	100	100

ตารางที่ 4.25 (ต่อ)

ความแตกต่างค่าจ้างแรงงานไทยกับต่างชาติ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
50	72	72
51-100	11	11
151-200	1	1
201-250	8	8
รวม	92	92

ที่มา : จากการสำรวจ

คุณสมบัติของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 100 ชอบแรงงานที่มีคุณสมบัติด้านมีมนุษยสัมพันธ์เป็นอย่างมาก ขณะที่คุณสมบัติของแรงงานด้านอื่นๆ ได้แก่ เป็นเพศหญิง , จบการศึกษาในสาขาวิชาชีพ (ปวช, ปวส) มีประสบการณ์/การฝึกอบรมการทำงาน และมีอายุอยู่ในวัยทำงาน ก็เป็นคุณสมบัติที่กลุ่มตัวอย่างชอบแรงงานที่มีคุณสมบัติเหล่านี้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 คุณสมบัติของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ

คุณสมบัติของแรงงาน	ชอบ (ร้อยละ)	ไม่ชอบ (ร้อยละ)
มีมนุษยสัมพันธ์ดี	100	-
เพศหญิง	98	2
จบการศึกษาในสาขาวิชาชีพ (ปวช, ปวส)	82	18
มีประสบการณ์/การฝึกอบรมการทำงาน	96	4
อยู่ในวัยทำงาน	99	1

ที่มา : จากการสำรวจ

ทักษะของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95 ระบุว่าแรงงานไม่จำเป็นต้องมีทักษะในการทำงานที่สอดคล้องกับธุรกิจที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน มีเพียงร้อยละ 5 เห็นว่า จำเป็นที่แรงงานจะต้องมีทักษะทักษะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ โดยทักษะของแรงงานที่กลุ่มตัวอย่างชอบที่สำคัญเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ได้แก่ ทักษะด้านการอยู่ร่วมวัฒนธรรม ทักษะด้านภาษาอังกฤษ และ ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่ม AEC ดังแสดงในตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 ทักษะของแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการในการดำเนินธุรกิจ

ทักษะในการทำงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ไม่มี	95	95
มี	5	5
มีทักษะในการทำงานในด้าน	ชอบ (ร้อยละ)	ไม่ชอบ (ร้อยละ)
ทักษะด้านภาษาอังกฤษ	94	6
ทักษะด้านภาษาของประเทศกลุ่ม AEC	92	8
ทักษะเฉพาะด้านเทคนิคที่จำเป็นใน การทำงาน	91	9
ทักษะด้านการอยู่ร่วมวัฒนธรรม	95	5
ทักษะด้านคอมพิวเตอร์	83	17

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน

การสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายได้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง มากกว่าครึ่งหนึ่ง คือ ร้อยละ 53 ทราบว่าจะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 ขณะร้อยละ 47 ไม่ทราบว่า จะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ทั้งนี้ แหล่งข้อมูลที่สำคัญที่กลุ่ม ตัวอย่างทราบว่า จะมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี 2558 คือ ทราบจากการเข้าร่วมประชุม สัมมนา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมาคือ ทราบจากประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 17 และทราบจากเอกสารของภาคเอกชน สมาคม การค้า คิดเป็นร้อยละ 10 ดังแสดงในตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 การรับรู้ข้อมูล และแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับประเทศสมาชิกกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนจะเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน

การรับรู้ว่าประเทศสมาชิก AEC จะเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
ไม่ทราบ	47	47
ทราบ	53	53
รวม	100	100
แหล่งข้อมูลที่ทราบข้อมูล	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
โทรทัศน์	17	17
หนังสือพิมพ์	2	2

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

แหล่งข้อมูลที่ทราบข้อมูล	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
เอกสารของราชการ	1	1
เอกสารของภาคเอกชน สมาคมการค้า	10	10
จากการเข้าร่วมประชุม สัมมนา	20	20
อื่นๆ	3	3

ที่มา : จากการสำรวจ

การสำรวจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด จากการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่งไม่เข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน โดยที่ร้อยละ 48 ไม่ค่อยเข้าใจ และ ร้อยละ 15 ที่ระบุว่า ไม่เข้าใจ มีเพียงร้อยละ 5 ของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุว่า มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเป็นอย่างดี ดังแสดงในตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
เข้าใจเป็นอย่างดี	5	5
เข้าใจ	18	18
ค่อนข้างเข้าใจ	14	14
ไม่เข้าใจ	15	15
ไม่ค่อยเข้าใจ	48	48
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

แรงงานต่างชาติที่จะเคลื่อนย้ายมาทำงานในประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่าง คิดว่า แรงงานต่างชาติที่คาดว่าจะเข้ามาในประเทศไทย 3 อันดับแรก คือ พม่า, เวียดนาม และกัมพูชา โดยมากกว่าร้อยละ 97 คิดว่าแรงงานสัญชาติ พม่าจะเข้ามาในประเทศไทยมากเป็นอันดับหนึ่ง ขณะที่การเคลื่อนย้ายแรงงานไทยไปยังประเทศในกลุ่มสมาชิก

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ สิงคโปร์ รองลงมาคือ บรูไน และมาเลเซีย ดังแสดงในตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 การเคลื่อนย้ายของแรงงานต่างชาติมายังประเทศไทย

แรงงานต่างชาติที่จะเคลื่อนย้ายมาทำงานในประเทศไทย (อันดับ)	ประเทศ	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
1	พม่า	97	97
2	ลาว	2	2
3	กัมพูชา	1	1
แรงงานไทยจะเคลื่อนย้ายไปทำงานในประเทศ (อันดับ)	ประเทศ	ความถี่	ร้อยละ
1	สิงคโปร์	67	67
2	บรูไน	22	22
3	มาเลเซีย	11	11

ที่มา : จากการสำรวจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเคลื่อนย้ายของแรงงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 52 คิดว่า คาดหวังผลตอบแทนการทำงานที่ดีกว่า จะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงาน รองลงมาคือสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่จะไปทำงาน (ร้อยละ 31) และต้องการประสบการณ์ทำงานในต่างประเทศ (ร้อยละ 17) ดังแสดงในตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเคลื่อนย้ายของแรงงาน

อันดับ	ปัจจัยที่มีผลต่อการเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
1	คาดหวังผลตอบแทนการทำงานที่ดีกว่า	52	52
2	สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศที่จะไปทำงาน	31	31
3	ต้องการประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ	17	17
รวม		100.00	100.00

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.3 ทิศนคติต่อการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อธุรกิจของท่าน

การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของ
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังแสดงในตารางที่ 4.33 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง

- ร้อยละ 36 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะได้รับประโยชน์จากการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรี
เนื่องจาก- การจ้างงานของแรงงานถูกกว่า และ มีแรงงานที่เพิ่มขึ้น
- ร้อยละ 28 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะได้รับผลกระทบในด้านบวกและลบ เนื่องจาก
มีแรงงานเพิ่มขึ้น ค่าจ้างถูก ขณะที่การสื่อสารกับแรงงานต่างชาติยังไม่ดีพอ
และประสบการณ์ของแรงงานต่างชาติที่น้อย
- ร้อยละ 18 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะได้รับผลกระทบในด้านลบ เนื่องจากการขยาย
แรงงานอาจเกิดการแย่งงานกัน แรงงานไทยออกไปทำงานประเทศอื่นทำให้ขาด
แคลนแรงงานหรือค่าจ้างอาจจะสูงขึ้น จะต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นหากมีการจ้าง
แรงงานต่างชาติ และแรงงานอาจจะเรียกร้องค่าแรงหรือสวัสดิการเพิ่มขึ้น
- ร้อยละ 18 มีความเห็นว่า ธุรกิจจะ "ไม่ได้รับผลกระทบ" เนื่องจากธุรกิจมีความ
มั่นคงและการจ้างแรงงานที่เพียงพอ และเป็นธุรกิจขนาดเล็กที่ไม่มีการจ้างงาน
จำนวนมาก

ตารางที่ 4.32 การเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่มีผลต่อการ
ดำเนินการธุรกิจ

ผลต่อการดำเนินการธุรกิจ	ร้อยละ	เหตุผล
ได้รับประโยชน์จากการ เคลื่อนย้ายแรงงานเสรี	36	- การจ้างงานของแรงงานถูกกว่า - มีแรงงานที่เพิ่มขึ้น
ได้รับผลกระทบในด้านลบ	18	- การขยายแรงงานอาจเกิดการแย่งงานกัน - ขาดแคลนแรงงานหรือค่าจ้างอาจจะสูงขึ้น - ต้องเสียภาษี - แรงงานอาจจะเรียกร้องค่าแรงหรือสวัสดิการเพิ่ม - อาจจะได้แรงงานที่มีฝีมือเพิ่มขึ้น
ได้รับผลกระทบในด้านบวก และลบ	28	- - ค่าจ้างถูก, การสื่อสารยังไม่ดี - มีแรงงานเพิ่ม, ประสบการณ์ของแรงงานต่างชาติ ที่น้อย

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ผลต่อการดำเนินการธุรกิจ	ร้อยละ	เหตุผล
ไม่ได้รับผลกระทบ	18	- ธุรกิจมีความมั่นคงและการจ้างแรงงานที่เพียงพอ - ธุรกิจเราเป็นธุรกิจเล็กๆคงไม่ได้รับผลกระทบ

ที่มา : จากการสำรวจ

ผลกระทบจากการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานจะมีผลทำให้ธุรกิจจะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 31 คิดว่าต้องมีการแข่งขันการจ้างงานสูง ร้อยละ 26 คิดว่าต้องปรับปรุงสวัสดิการให้ดีขึ้น ร้อยละ 22 คิดว่าต้นทุนค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น หรือต่ำลง ร้อยละ 18 คิดว่า ธุรกิจอาจจะขาดแคลนแรงงาน และร้อยละ 2 คิดว่า ลดการใช้คนงาน และใช้เครื่องจักรมากขึ้น และร้อยละ 1 คิดว่าจะวางแผนไปลงทุนในประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำ ดังแสดงในตารางที่ 4.33

ตารางที่ 4.33 ผลกระทบจากการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน

ผลกระทบจากการเคลื่อนย้ายแรงงาน	ความถี่ (ราย)	ร้อยละ
มีการแข่งขันการจ้างงานสูง	31	31
ปรับปรุงสวัสดิการให้ดีขึ้น	26	26
ต้นทุนค่าจ้างแรงงานสูงขึ้น หรือต่ำลง	22	22
ขาดแคลนแรงงาน	18	18
ลดการใช้คนงาน และใช้เครื่องจักรมากขึ้น	2	2
วางแผนที่จะไปลงทุนในประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำ	1	1
รวม	100	100

ที่มา : จากการสำรวจ

การสำรวจระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินการธุรกิจเพื่อรองรับการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ใน 6 ประเด็น จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความคิดเห็นด้านการปรับปรุงกระบวนการผลิต/บริการให้ได้รับมาตรฐาน มีค่ามากที่สุด คือ 4.46 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.558 รองลงมาคือ ด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับการปรับสวัสดิการของบริษัทให้ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 และส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557 และการฝึกอบรมพนักงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.603 ดังแสดงในตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 การปรับปรุงการดำเนินธุรกิจเพื่อรองรับการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงานของกลุ่มประเทศประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ด้านความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)
1.ลดการจ้างงาน และการลงทุนในเครื่องจักรใหม่	3.56	.538
2.การฝึกอบรมพนักงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ	4.14	.603
3.เพิ่มค่าจ้างแรงงานให้สูงขึ้น	3.88	.608
4.ปรับสวัสดิการของบริษัทให้ดีขึ้น	4.18	.557
5.ลงทุนในประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานต่ำกว่า	3.91	.588
6.ปรับปรุงกระบวนการผลิต/บริการให้ได้รับมาตรฐาน	4.46	.558

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.35 ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นที่เป็นจุดแข็งของไทย หากมีการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็งของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.308 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับประเทศไทยมีค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์ บรูไน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.473 รองลงมาคือ ด้านความคิดเห็น เกี่ยวกับธุรกิจ SMEs ของไทยมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาในระบบการผลิตแทนแรงงานมากขึ้นจึงทำให้ปรับตัวได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.278 และความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงงานไทยมีทักษะ สามารถแข่งขันและปรับตัวต่อการเปิดเสรีได้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.02 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.141

ตารางที่ 4.35 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นจุดแข็งของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับ ความ คิดเห็น
1 ไทยมีมาตรการในการควบคุมการเข้าออก แรงงานที่มีประสิทธิภาพ	2.92	.339	เห็นด้วย
2 ประเทศไทยมีค่าจ้างแรงงานที่ถูกกว่าเมื่อ เปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์ บรูไน	3.67	.473	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
3 ธุรกิจ SMEs ของไทยมีการใช้เทคโนโลยีเข้า มาในระบบการผลิตแทนแรงงานมากขึ้นจึงทำ ให้ปรับตัวได้	3.06	.278	เห็นด้วย
4 แรงงานไทยมีทักษะ สามารถแข่งขันและ ปรับตัวต่อการเปิดเสรีได้	3.02	.141	เห็นด้วย
ภาพรวม	3.17	0.308	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.36 ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของ
ไทย หากมีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดอ่อนของประเทศไทย
หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใ ต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับ
เห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.421 เมื่อพิจารณารายด้าน
พบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ ค่าจ้างแรงงานไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน (เช่น พม่า กัมพูชา
ลาว) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .506 รองลงมาคือ ด้านความ
คิดเห็นเกี่ยวกับ ธุรกิจไทยยังไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทำ
ให้แรงงานไทยขาดการพัฒนาเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.449 และความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงงานไทยขาดทักษะ
ภาษาอังกฤษ ทำให้เป็นจุดอ่อนในการติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .383

ตารางที่ 4.36 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.)	ระดับความคิดเห็น
1 ไทยขาดการควบคุมมาตรฐานในการประกอบอาชีพของคนต่างชาติทำให้อาจเกิดความเสียหายต่อผู้บริโภคหรือผู้รับบริการได้	2.42	.554	ไม่เห็นด้วย
2 ไทยยังขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีให้กับผู้ประกอบการ	3.04	.281	เห็นด้วย
3 ธุรกิจไทยยังไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและอบรมบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ทำให้แรงงานไทยขาดการพัฒนาเมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น สิงคโปร์	3.20	.449	เห็นด้วย
4 ธุรกิจ SMEs ของไทยส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่าจะมีการเปิดเสรีแรงงาน ทำให้ไม่มีการเตรียมพร้อมเพื่อรับความเปลี่ยนแปลง	3.11	.399	เห็นด้วย
5 ค่าจ้างแรงงานไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน(เช่น พม่า กัมพูชา ลาว)	3.63	.506	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6 แรงงานไทยขาดทักษะภาษาอังกฤษ ทำให้เป็นจุดอ่อนในการติดต่อประสานงานกับต่างประเทศ	3.12	.383	เห็นด้วย
7 แรงงานไทยส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่ามีการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายแรงงาน ทำให้ไม่มีการเตรียมพร้อมในการรับความเปลี่ยนแปลง	3.11	.373	เห็นด้วย
ภาพรวม	3.09	0.421	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการสำรวจ ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็นที่เป็นอุปสรรคของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.515 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงงานไทยอาจถูกแย่งงานจากต่างชาติที่มีทักษะความรู้ความสามารถใกล้เคียง แต่มีค่าจ้างต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ย มากที่สุด คือ 3.66 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.497 รองลงมาคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ

ในการทำงานอาจทำให้แรงงานไทยไม่สามารถแข่งขันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.413

ตารางที่ 4.37 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นอุปสรรคของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับความ ความคิดเห็น
1 คนต่างชาติเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้อย่างเสรี อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย	2.91	.712	เห็นด้วย
2 ธุรกิจ SMEs ของประเทศไทยอาจมีปัญหาค่าขาดแคลนแรงงาน ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงขึ้น	3.01	.438	เห็นด้วย
3 การใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานอาจทำให้แรงงานไทยไม่สามารถแข่งขันได้	3.03	.413	เห็นด้วย
4 แรงงานไทยอาจถูกแย่งงานจากต่างชาติที่มีทักษะความรู้ความสามารถใกล้เคียง แต่มีค่าจ้างต่ำกว่า	3.66	.497	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ภาพรวม	3.15	0.515	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการสำรวจ ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประเด็น ที่เป็นโอกาสของประเทศไทย หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.291 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ แรงงานไทยจะมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองมากขึ้นเพื่อรองรับการแข่งขันที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 3.12 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.327 รองลงมาคือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงงานไทยมีโอกาสในการพัฒนาภาษาอังกฤษ และภาษาของต่างประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น จกการที่ได้ทำงานร่วมกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.356

ตารางที่ 4.38 ระดับความคิดเห็นต่อประเด็นที่เป็นโอกาสของประเทศไทย

ประเด็นความคิดเห็น	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD.)	ระดับความ ความเห็น
1 การเปิดเสรีแรงงานท่ามีการแข่งขันมากขึ้น ค่าจ้างแรงงานอาจจะถูกลง	2.96	.281	เห็นด้วย
2 การเปิดเสรีแรงงานทำให้ผู้ประกอบการมีการ อบรมพัฒนาบุคลากรมากขึ้น เพื่อเตรียมพร้อม รับความเปลี่ยนแปลง	3.02	.200	เห็นด้วย
3 แรงงานไทยจะมีการปรับตัวและพัฒนาตนเอง มากขึ้นเพื่อรองรับการแข่งขันที่สูงขึ้น	3.12	.327	เห็นด้วย
4 แรงงานไทยมีโอกาสในการพัฒนา ภาษาอังกฤษ และภาษาของต่างประเทศเพื่อน บ้านมากขึ้น จกการที่ได้ทำงานร่วมกัน	3.10	.356	เห็นด้วย
ภาพรวม	3.05	0.291	เห็นด้วย

ที่มา : จากการสำรวจ

ผลการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้คำถามปลายเปิด เกี่ยวกับ ผลที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายแรงงานได้เสรี ต่อภูมิภาคหรือท้องถิ่น ของกลุ่มตัวอย่าง ผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ดังนี้

- ทำให้แรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้น ค่าแรงงานก็จะสูงขึ้น
- ส่งผลเสีย เพราะจะมีการจ้างแรงงานต่างชาติ
- อาจทำให้คนไทยขาดแคลนงาน
- การเปิดโอกาสทางการค้าขาย การแลกเปลี่ยน การขยายโอกาส
- ส่วนใหญ่แล้วก็ต้องเปลี่ยนแปลงเข้าเหมาะสมกับการเปิดการค้าเสรี
- น่าจะมีปัญหาเรื่องการว่างงานของประชาชน

ผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นที่ธุรกิจ SMEs ของไทยจะต้องปรับปรุงแก้ไขแบบเร่งด่วน หากมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงาน ผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็น ดังนี้

- ธุรกิจการบริการ
- การส่งออกผลผลิต
- การบริการและการท่องเที่ยว
- อุตสาหกรรม
- ร้านค้า สวัสดิการ การบริการ

- ภาษา
- ระบบขนส่ง

ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐควรสนับสนุนหรือดำเนินการเพื่อให้ ธุรกิจ SMEs ปรับตัวรับการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ ผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างมีข้อเสนอแนะดังนี้

- ควบคุมจำนวนแรงงานทั้งต่างด้าวและแรงงานไทย
- ออกกฎหมายให้รัดกุม เพิ่มบทลงโทษเมื่อมีผู้ละเมิดกฎหมายแรงงานไทย+ต่างด้าว
- เพิ่มมาตรการควบคุมแรงงานต่างด้าวให้เหมาะสม
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจ้างงานให้เหมาะกับตำแหน่งและความสามารถ